NM793

No. 1929. ZATERDAG 21 AUGUSTUS 1948. 36e Jaargang

ZEEUWSCH LANDBOUWBLAD

WAARIN OPGENOMEN HET **NOORD-BRABANTSCH LANDBOUWBLAD**

Officieel Orgaan van de Zeeuwsche Landbouw Maatschappij (Z. L. M.)
de Noord-Brabantsche Maatschappij van Landbouw en andere Verenigingen

Dit blad verschijnt elke **ZATERDAG**. Overname slechts geoorloofd met duidelijke bronvermelding. Leden van de Z. L. M. en N.-Br. Mij van Landbouw ontvangen het blad gratis.
ABONNEMENTSGELD: voor niet-leden van deze organisaties bedraagt *f* 10 per jaar.

Redactie,
Secretariaat der Z. L. M.
Landbouwhuis, Goes - Tel. 2345.

ADVERTENTIETARIEF: Per mm 10 cent, minimum per advertentie *f* 1,50.
Regelabonnementen tegen verminderd tarief.
Inzending van advertentiën aan de Uitgeefster N.V. v/h Firma P. J. VAN DE SANDE te Terneuzen of aan het Landbouwhuis te Goes.

ZITDAGEN BOEKHOUDBUREAU

OOSTBURG: Woensdag 25 Augustus in Café „De Vuijst."
MIDDELBURG: Iedere Donderdag in Café „De Eendracht."
ZIERIKZEE, Iedere Donderdag in Hotel „Huis vn Nassau."
ST. MAARTENSDIJK: Donderdag 26 Augustus in Hotel „Hof van Holland."
ST. PHILIPSLAND: Zaterdag 28 Augustus in Hotel „De Druiventros."

ZITDAG RIJKSLANDBOUWCONSULENT

Zitting Rijkslandbouwconsulent Zeeuwse Eilanden en Goeree-Overflakkee iedere Dinsdagmiddag van 1—3 uur in het Landbouwhuis, Grote Markt 28, te Goes.

Overzicht.

De afzet van aardappelen dreigde enige moeilijkheden te zullen geven. Reeds eerder waarschuwden wij voor het gevaar van een paniekstemming, waarin sommige boeren komen en waarin zij dan tegen te lage prijzen verkopen. Zij bederven het daarmee voor zichzelf en voor anderen. Er is niet veel reden meer tot ongerustheid over de afzet. De regering is n.l. van plan om het gehele overschot aan consumptie-aardappelen een bijzondere bestemming te geven en daarmee uit de markt te nemen. Dit zal prijsdaling voorkomen. Weest dus niet te haastig en zenuwachtig met verkopen.

In de Boer en Tuinder troffen wij zeer belangrijke mededelingen voor het **Kleine Boerenbedrijf** aan. Teneinde een goede bedrijfsuitvoering op het kleine bedrijf aan te moedigen zullen van Rijkswege **subsidies** worden verstrekt aan **bedrijven beneden 12 ha** voor de aankoop van gras- en klaverzaad en van electrische weideafrastering, alsmede voor de bouw van silo's, gierkelders en mestplaten. Deze subsidies moeten worden aangevraagd bij de Rijkslandbouwconsulent. Deze subsidieregeling wordt geacht te zijn ingegaan op 1 Januari 1948. Zij, die dus na die datum aangekocht of gebouwd hebben kunnen alsnog voor subsidie in aanmerking komen, mits zij aan de voorwaarden voldoen. Aangezien deze rijkssubsidies niet onaanzienlijk zijn (b.v. 50 % van de graszaadkosten, *f* 50,— op electrische weideafrastering, *f* 5,— tot *f* 7,50 per m³ silobouw, *f* 12,— tot *f* 18,— per m³ gierkelderbouw en *f* 3,— tot *f* 4,50 per m² mestplaat) zal deze mededeling velen welkom zijn. Er zijn echter enkele voorwaarden, welke men kan vernemen bij de Rijkslandbouwconsulent.

Melklevering.

Er schijnen nog vrij veel veehouders te zijn, die menen dat men niet meer verplicht is de melk aan de fabriek af te leveren sinds de melkdistributie is opgeheven. Dit is echter onjuist, die verplichting bestaat nog steeds en directe aflevering aan de consumenten is dus nog verboden. Men moet aan de fabriek leveren.

Toeters op tractoren.

Er doen zich nogal eens moeilijkheden voor, als de tractoren zich op de verkeerswegen begeven. Meermalen blijken bij contrôle niet alle vereiste papieren aanwezig te zijn, en dan berust deze overtreding in de regel op onbekendheid met de wetten. De verkeersregeling en wetgeving is echter dermate gecompliceerd, dat dit trouwens geen wonder mag heten. De laatste tijd worden er echter nogal eens processen-verbaal gegeven om een andere reden. Dat is dan het ontbreken van een hoorn, claxon of spiegel. Niemand dacht er 10 jaar geleden aan, dat deze attributen vereist zouden kunnen zijn. Wie op een Fordson 1925 of een Lanz Buldog reed, kondigde zijn aantocht zonder claxon ook wel aan. Toch moesten er krachtens de wegenverkeerswet toen ook reeds hoorn en spiegel op zitten, aangezien het motorvoertuigen waren. Nu de moderne tractoren op luchtbanden veel geruislozer lopen en bovendien veel sneller rijden, kunnen zij inderdaad een gevaar op de weg zijn. Het is dan ook begrijpelijk dat er thans op toe gezien wordt, dat er een signaal gegeven kan worden. Om meerdere „bonnen" te voorkomen, diene dit als waarschuwing.

Compostbedrijf te Vlissingen?

Tot onze vreugde vernamen wij, dat er door het Gemeentebestuur van Vlissingen reeds plannen uitgewerkt zijn om te komen tot de bouw van een vers-vuil-verwerkings-installatie. Aangezien het organisch materiaal, dat hiermee verkregen kan worden, van grote waarde is voor de grond,, en speciaal voor de structuur daarvan, zal dit compostbedrijf een aanwinst zijn, waar de Walcherse boeren van kunnen profiteren. Het zou echter wenselijk zijn, dat ook Middelburg besloot om tot dit soort verwerking van huis- en straatvuil over te gaan. Van deze stad gaan jaarlijks grote hoeveelheden meststoffen verloren aan de ophoging van lage terreinen.

ST.

Grote belangstelling voor de Agrarische Afdeling der komende Najaarsbeurs

Volgens de voorlopige cijfers zal de Agrarische Afdeling van de 51ste Koninklijke Nederlandsche Jaarbeurs, welke van 7 tot en met 16 September a.s. zal worden gehouden, een omvang hebben van ± 12.000 m² tegen ± 9.000 m² vorige maal.

Behalve door een grote omvang zal de afdeling worden gekenmerkt door een sterk internationaal karakter. Dit blijkt o.a. uit 't feit, dat deelnemers uit 10 verschillende landen aanwezig zullen zijn. De belangrijkse landen zijn Engeland, U.S.A., Zwitserland en Frankrijk, welke met resp. 26, 17, 16 en 11 deelnemers verschijnen.

Speciale belangstelling met het oog op de export zal worden gevraagd voor de groep machinerieën en werktuigen voor de zuivelindustrie, waaraan 22 Nederlandse fabrikanten en importeurs deelnemen.

Jaarbeurstrein Zeeland—West-Brabant.

De extra Jaarbeurstrein Zeeland-West-Brabant vertrekt op **Vrijdag 10 September** van Vlissingen via Bergen op Zoom, Breda, Tilburg naar Utrecht C.S.

De dienstregeling van deze trein is als volgt:

Heen			Terug	
Vertrek	5.57	Vlissingen	Aankomst	22.34
„	6.09	Middelburg	„	22.23
„	6.31	Goes	„	22.01
„	6.46	Kruiningen—I.	„	21.46
„	7.17	Bergen op Zoom	„	21.16
„	7.43	Roosendaal	„	20.52
„	8.09	Breda	„	20.27
„	8.36	Tilburg	„	19.57
Aank.	9.50	Utrecht C. S.	Vertrek	18.43

Deze speciale K.L.M.-vluchten worden dagelijks gehouden van 7 tot en met 16 September, met uitzondering van Zondag 12 September.

Van WEST-BRABANT (Woensdrecht):

Enkele reis *f* 14,50 — Retour *f* 24,50

Heen:	Terug:
V 8.05 Bergen op Zoom (Stationsplein)	A 19.00
V 8.05 Bergen op Zoom (Hotel Schelde)	A 19.00
V 8.35 Vliegveld Woensdrecht	A 18.35
A 9.15 Vliegveld Soesterberg	V 17.55
A 9.50 Utrecht, Jaarbeursgebouw	V 17.20

De plaatsbewijzen voor deze vluchten verlenen zowel toegang tot de Jaarbeurs, als tot de bussen, welke de passagiers naar en van de vliegvelden zullen vervoeren.

Voor deze vluchten zijn de K.L.M.-reductiekaarten geldig.

Zij, die van de K.L.M.-Jaarbeursvluchten gebruik maken en reeds in het bezit zijn van een door deelnemers verstrekte geldige dagkaart met bon, kunnen, tegen inlevering hiervan, *f* 2,— terugbekomen aan het loket „Inlichtingen" in de hal van het Jaarbeursgebouw Vredenburg, of aan het Inlichtingenbureau, Terrein Croeselaan.

Aardappelrooimachines voor pootgoed.

DEMONSTRATIES IN DE WIERINGERMEER.

Nu waren het de rooiers die op de Proefboerderij voor Landbouwwerktuigen en arbeidsmethoden „Oostwaardhoeve" voor een talrijk publiek werden gedemonstreerd, nadat zij de vorige dagen aan het oordeel van een Technische Commissie van de Stichting voor de Landbouw waren onderworpen geweest.

De omstandigheden waren ditmaal zoals we ze ook wel eens graag zien voor een demonstratie. Het had de vorige dagen (Woensdag en Donderdag 11 en 12 Augustus) veel geregend in Noord-Holland, Donderdags in Haarlem zelfs zo erg dat men van een tropische regen kon spreken: het tramverkeer werd door overstromingen en bliksemslag verscheidene uren gestremd!

Het was dus nat. Het terrein, waar de vorige week de loofplukdemonstratie was gehouden stond goeddeels blank en ook op het rooi-perceel stonden plassen. Tijdens de demonstraties was het droog.

De **grond** is daar ter plaatse in de Wieringermeer echter dermate zacht en doorlatend, dat waar ze niet door de bezoekers was platgelopen, het nog niet te nat was om aardappelen te rooien.

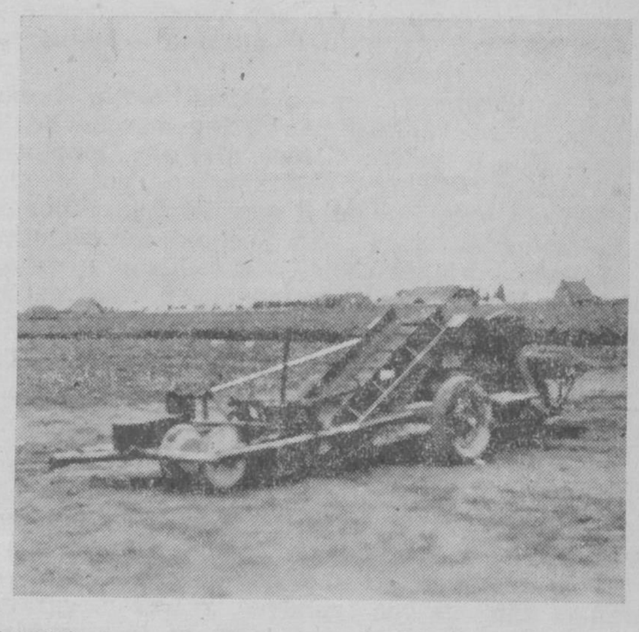
Het loof was op dit perceel reeds getrokken, zodat het rooien slechts betrof het boven de grond brengen der knollen en deze al dan niet in de zak of op de wagen leveren.

Algemeen is **de werkwijze,** waarbij de bedden in hun geheel gelicht worden en de rooimachine de taak heeft aardappelen van de grond te scheiden. De machine-types verschillen alleen in de manier waarop dit laatste gebeurt. Er is reeds veel en in allerlei richtingen gezocht en geëxperimenteerd om deze scheiding volledig te doen zijn, zonder dat de knollen beschadgd worden. De oplossing van dit probleem is niet eenvoudig en te zeer van de grondsoort, structuur en vochtigheidstoestand van de grond afhankelijk, dat we durven verwachten dat er ooit een machine uitgevonden zal worden, die onder uiteenlopende omstandigheden op zware stugge grond de aardappelen zonder kluiten en onbeschadigd in de zak kan leveren. Kluiten zijn immers heel vaak harder dan aardappelen en mitsdien niet fijn te krijgen zonder de aardappelen te beschadigen. De enige (on-)mogelijkheid lijkt ons de uitvinding van een soort magnetisme, werkend op aardappelen of grond...

De meeste constructeurs bepalen zich dan ook tot z.g.n. **„voorraadrooiers"** die de aardappelen in sprei boven op de grond brengen, waarbij doorgereden kan worden zonder dat rij voor rij geraapt behoeft te zijn. Het merendeel (9) van de 13 rooimachines, welke op de demonstratie aanwezig waren berustte op dit principe, zonder dat in de constructie opvallende verschillen te zien waren. Achter het mes bevindt zich een kortere of langere transportketting, die de aardappelen met grond achterwaarts voert. Verschillen bestaan in de snelheid van deze ketting, de afstand van de „schakels", de mate waarin zij tegelijkertijd omhoog worden gevoerd, de „rammelende" beweging (door hoekige geleiders) van de ketting en in het al of niet bekleed zijn van deze ketting met rubber.

Het was eigenlijk min of meer een teleurstelling, dat zelfs op deze zachte grond, al was die dan ook rijkelijk nat, de machines zo moeilijk de grond kwijtraakten. Meestal was het weer een mengsel van grond en aardappelen dat op het land werd teruggeworpen. Wel kunnen een paar met grond gevulde zakken, die op de transportketting hobbelen veel verbetering geven, doch afdoende blijkt dit ook niet te zijn. Sommige constructeurs hadden het gezocht in een hoge snelheid van de ketting met een betrekkelijk grote helling opwaarts. Wij vrezen in die gevallen voor beschadiging, ook al is die niet dadelijk zichtbaar.

Zeker, er waren rooiers, die bevredigend werk leveren, zowel van Nederlands als van buitenlands fabrikaat, zoals het ontwerp van de Technische Commissie Wieringermeer, de Joseph Denis (Frans), een machine van Daling uit Smilde, de John Deere Moline (Amerikaans), de Brouwer uit Vlaardigen e.a., maar als deze machines zo duur moeten zijn als b.v. de Denis (ca. *f* 4000) of de grote Brouwer (foto 1) (die in de zak rooit)

(*f* 4200) dan gaan we ons toch afvragen wat er nu eigenlijk is tegen het gewone lichten zonder meer. Bij de heer Bakker in de Wieringermeer zagen wij een normale aardappellichter, waar door een vormverandering aan de tanden, heel goed werk mee werd verkregen. De arbeiders raapten achter deze lichter 1500 strekkende meter (9 are) per dag, terwijl dat vóór de verbetering 1000 meter was (6 are).

Bibliotheek der Landbouw

Elk analyserapport van grondonderzoek is voorzien van een uitvoerig bemestingsadvies

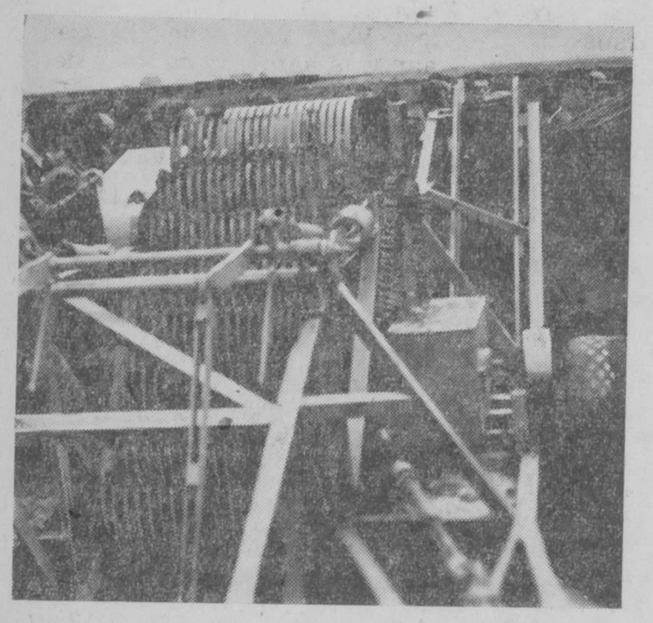
Gelukkig zijn er ook voorraadrooiers, die minder kostbaar zijn, zoals de John Deere Moline (*f* 1700) en de kleine Brouwer (*f* 1400).

Wij misten de „schatgraver", een machine van Duitse herkomst, die naar wij menen de laatste jaren op vele plaatsen tot tevredenheid werkte. Wel had de Fa. Van Driel uit Zoetermeer een dergelijke rooier verbouwd en uitgebreid tot een machine met leestafel, die de aardappelen in de zak levert. Zoals bekend is het principe van de schatgraver een stel practisch horizontaal schuddende roosters. De Saek, eveneens Duits, welke gedemonstreerd werd, had dezelfde werkwijze.

Op de demonstratie waren ook nog enkele zeer zware en ingewikkelde **rooimachines,** welke **schoon in de zak** beogen te rooien.

De Johnson (Engels) is reeds enigszins bekend. Hij leverde heel behoorlijk werk, weinig grond in de zak en practisch geen beschadiging.

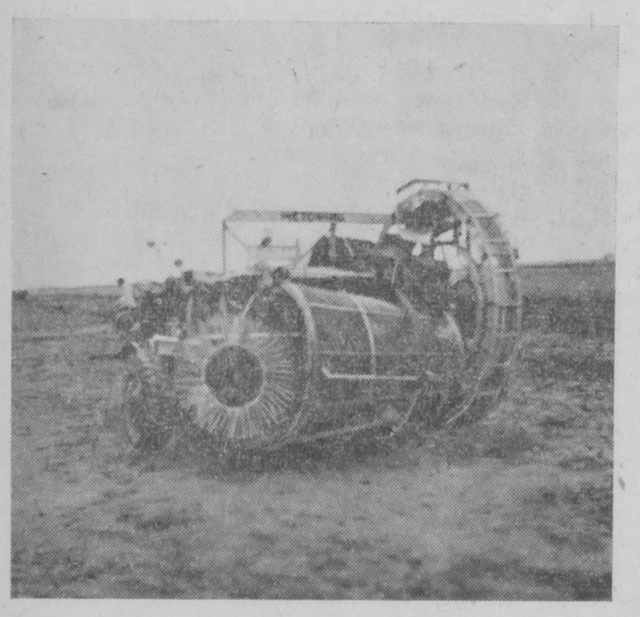
Van Nederlands fabrikaat was de Solaro 203 van de Fa. Huitema te Halfweg, bijgenaamd de baggermolen. Foto no. 2 geeft een detail van deze machine weer, nl. de graafbakken, welke de

aardappelen met de grond, nadat het bed losgesneden is, opscheppen en bovenin de reinigings installatie brengen. Deze reiniging begint met loofafscheiding (dus tevens bruikbaar in een gewas dat niet loofgetrokken is), en wordt gevolgd door een schudroos'er en enige lopende banden om de grond te verwijderen. Aan de laatste lopende band is plaats voor enkele mannen om kluiten uit te rapen. Afgezien van het feit dat 3 man hier hun handen vol aan hadden leverde deze machine behoorlijk schone en onbeschadigde aardappelen op de wagen af, welke naast de machine meerijdt.

Er zal echter nog wel enige bedrijfseconomische studie nodig zijn om uit te maken op welk soort bedrijven of combinaties daarvan aardappelrooiers van meer dan 10.000 gulden een rendabel gebruik zullen vinden.

Tenslotte geeft foto 3 nog een Limburgs ontwerp weer (P. P. Kursten uit Swolgen). Grote stalen korven dienen hier om de grond te verwijderen. Hoewel wij deze machine niet zagen werken, vrezen we dat hij alleen onder zeer gunstige omstandigheden behoorlijk werk zal kunnen

leveren. Hetzelfde systeem werd in Engeland ook toegepast voor bietenrooimachines, maar ook deze hadden veel moeite met het verwerken van de grond, terwijl de kluiten absoluut onaangetast bleven.

Het programma van bovenbeschreven demonstratie bevatte enkele aanwijzingen voor de bezoeker. No. 6 luidde: „Breek niet af. Opbouwende critiek is welkom". Het spijt ons, dat we echter wel een beetje negatief moesten zijn. Voor ons is de vraag, of we ooit in Zeeland een **algemeen** bruikbare aardappelrooier, die schoon in de zak levert, zullen kúnnen tegemoet zien, nog niet bevestigend beantwoord door deze demonstraties.

ST.

Handel drijven met personen zonder erkenning.

De Centrale Organisatie voor de Veehandel (Vakgroep „Groothandel in Vee"), schrijft ons:

Herhaaldelijk blijkt ons, dat er nog steeds veehouders zijn, die vee (rundvee, kalveren, varkens, schapen en paarden) verkopen, of in commissie geven aan — of kopen van personen, die niet door ons als handelaar of commissionnair in vee zijn erkend.

Zulks is uitdrukkelijk verboden bij de verschillende Erkenningsreglementen en strafbaar gesteld bij artikel 1, lid 1 van het Organisatiebesluit Voedselvoorziening 1941, waarbij de plegers van overtredingen als bovenbedoeld worden bedreigd met **hechtenisstraf van ten hoogste één jaar of geldboete van ten hoogste vijf en twintig duizend gulden.**

Mocht tot dusverre bij het uitoefenen van contrôle op de naleving der Erkenningsreglementen nog al soepel zij opgetreden, in het vervolg zal dat niet meer het geval zijn.

Maatregelen zijn getroffen, om strenger op die naleving te gaan toezien.

Een eventueel beroep op onbekendheid met het hierboven bedoeld verbod zal, bij het constateren van een overtreding, niet meer kunnen baten, aangezien hieraan thans wel voldoende publiciteit is gegeven. Evenmin zal men zich kunnen vrijpleiten met de bewering, dat men niet wist, met iemand zonder erkenning te hebben gehandeld. Immers, men kan zich daaromtrent op voldoende wijze zekerheid verschaffen door inzage te vragen van de door ons afgegeven erkenningskaart, welke iedere erkende handelaar of commissionnair in vee in zijn bezit dient te hebben.

Men zij dus op zijn hoede!

MEDEDELINGEN VOEDSELVOORZIENING.

OOGST VOOR CONSUMPTIE- EN VOEDERDOELEINDEN.

In aansluiting op reeds eerder gepubliceerde voorschriften, delen wij belanghebbenden alsnog het volgende mede:

A. Tarwe, rogge en peulvruchten voor consumptiedoeleinden.

1. Zelfverzorging voor brood.

Telers van tarwe en/of rogge worden wederom in de gelegenheid gesteld, hetzij met alle gezinsleden van hemzelf en van hun **vaste** landarbeiders, hetzij een aantal hiervan, naar keuze van de teler, tegen inlevering der broodbonnen tarwe en/of rogge uit eigen oogst, voor de broodvoorziening te behouden.

Aan degenen, die aan de zelfverzorging voor brood wensen deel te nemen, zal 150 kg tarwe en/of rogge per persoon uit eigen oogst kunnen worden toegewezen.

De zelfverzorgingsperiode voor brood loopt van 21 Nov. 1948 t/m 19 November 1949. De door de distributiediensten in die perioden aangewezen bonnen voor brood dienen door de teler van alle aan de zelfverzorging voor brood deelnemende personen te worden bewaard en t.z.t. te worden ingeleverd.

2. Telerspremie tarwe en/of rogge.

Aan een teler van tarwe en/of rogge zal ten behoeve van hemzelf, zijn gezinsleden, zijn landarbeiders en hun gezinsleden, een hoeveelheid van 50 kg tarwe en/of rogge per persoon uit eigen oogst worden toegewezen.

3. Telerspremie peulvruchten.

Aan de telers van groene erwten, schokkers en/of bruine bonen zal t.b.v. hemzelf, zijn gezinsleden, zijn landarbeiders en hun gezinsleden een hoeveelheid van 200 kg van deze peulvruchten per bedrijf uit eigen oogst worden toegewezen, met dien verstande ,dat, indien het aantal personen in totaal meer dan 20 bedraagt, per persoon 10 kg kan worden toegewezen.

De telers zijn vrij in de bepaling welke en hoeveel zij van genoemde soorten als telerspremie wensen te behouden.

4. Ladarbeiders en vaste landarbeiders.

Onder landarbeiders worden verstaan personen, die hun hoofdbestaan vinden in het tegen loon verrichten van landarbeid in graan en/of peulvruchtentelende bedrijven en die op het moment dat de teler zijn aanvraag om toewijzingen uit eigen oogst indient, in dienst van de desbetreffende teler zijn.

Onder **vaste** landarbeiders worden verstaan personen, die **tot de vaste kern** van het bedrijfspersoneel van de teler kunnen worden gerekend.

Onder gezinsleden van landarbeiders en vaste landarbeiders worden verstaan de gezinsleden van de **gehuwde** landarbeiders. Als gezinsleden van een landarbeider mogen dus niet worden beschouwd de mede-gezinsleden van een ongehuwde landarbeider.

Graantoewijzingen zoals die voor de verschillende dier groepen gelden.

B. Rogge, gerst, haver en gemengd gewas voor voederdoeleinden.

Paarden:

Basis registratiekaart per 11 Juli 1948. Alle paarden, met uitzondering van Shetlandpony's 1 jaar of ouder, sleperspaarden van stokmaat 1.50 m of hierboven, melkrijderspaarden, hengsten van 3 jaar of ouder en veulens jonger dan 1 jaar: 1200 kg haver en/of gemengd gewas per dier.

De hierboven genoemde sleperspaarden, melkrijderspaarden en hengsten van 3 jaar of ouder, 1800 kg haver en/of gemengd gewas per dier.

Shetlandpony's 600 kg idem.

Veulens jonger dan 1 jaar nihil.

Pluimvee:

Basis reg. kaart per 11 Juli 1948, doch maximaal voor het aantal, dat aangehouden mag worden.

Kippen geboren vóór 1948, 20 kg per kip gerst en/of haver en/of gemengd gewas.

Rundvee:

Basis reg. kaart per 11 Juli 1948.

Behalve voor: Vaarskalveren, jonger dan 1 jaar, geen mestvee zijnde.

Stieren, jonger dan 9 maanden voor de fokkerij.

Stieren van 9 maanden tot 1 jaar, geen mestvee zijnde.

Mestvee (incl. ossen) jonger dan 1 jaar, 100 kg gerst en/of haver en/of gemengd gewas per dier.

Varkens:

Fokvarkens: Basis reg. kaart per 11 Juli 1948, doch maximaal voor het aantal, dat aangehouden mag worden:

Gedekte, doch niet kennelijk drachtige zeugen (reeds vroeger gebigd).

Kennelijk drachtige zeugen (reeds vroeger gebigd).

Zeugen bij de biggen.

Dekberen:

600 kg rogge en/of gerst en/of haver en/of gemengd gewas.

Huisslachtingsvarkens van telers en vaste landarbeiders op basis uitgereikte vergunningen:

350 kg rogge en/of gerst en/of haver en/of gemengd gewas.

Mogelijk dat voor contractvarkens t.z.t. graan uit eigen oogst kan worden toegewezen.

Voor ingeschaard/opgestald vee van anderen wordt niets toegewezen.

C. Toewijzingen uit eigen oogst voor zaailand.

Voor de producten tarwe, rogge, gerst, haver, groene erwten, schokkers, bruine bonen en lijnzaad dient wederom een toewijzing uit eigen oogst voor zaaizaad bij de P.B.H. te worden aangevraagd. De toewijzing zal in mindering worden gebracht op de te leveren hoeveelheid.

ZELFVERZORGERS REGELING.

Het Bedrijfschap voor Vee en Vlees deelt mede, dat de administratie van de zelfverzorgingsregeling voor vlees binnenkort wordt afgesloten.

Zij, die een gunstige beslissing hebben ontvangen op hun aanvrage voor huisslachting, en nog van plan zijn een varken op te leggen, respectievelijk een schaap voor huisslachting wensen te bestemmen, moeten de plaatselijke Bureauhouder op de door deze te houden Zitdag, ofwel **uiterlijk 25 Augustus a.s.,** hiervan in kennis stellen.

Verzoeken, die na deze datum binnen komen, zullen **niet** meer in behandeling kunnen worden genomen.

BRANDSTOF

voor het vorstvrijhouden van pootaardappelenbewaarplaatsen.

Evenals het vorig jaar zullen ook voor het seizoen 1948—1949 brandstoffen worden verstrekt voor het vorstvrij bewaren van pootaardappelen in de daarvoor bestemde bovengrondse bewaarplaatsen.

Kleine hoeveelheden pootaardappelen dienen zoveel mogelijk centraal te worden opgeslagen in grotere ruimten, welke o.m. voor dit doel geschikt zijn.

Voor zover kleinere hoeveelheden **niet** centraal kunnen worden opgeslagen, dient men voor het vorstvrij bewaren hiervan **bonvrije** brandstof te gebruiken, zoals b.v. petroleum, turf, bruinkool, bruinkoolbriketten, hout, enz.

Alleen die bewaarplaatsen waarin minstens 15 ton pootaardappelen zijn opgeslagen, komen voor een toewijzing van vaste brandstoffen in aanmerking.

Bewaarplaatsen, welke door middel van gas of electriciteit worden verwarmd, vallen buiten deze regeling.

Houders hiervan kunnen zich rechtstreeks wenden tot de desbetreffende electriciteits maatschappij of gasfabriek.

Aan alle houders van pootaardappelbewaarplaatsen in Zeeland, welke het vorig seizoen vaste brandstof hebben toegewezen gekregen, zal binnenkort een aanvraagformulier worden toegezonden.

Deze aanvraagformulieren dienen, volledig ingevuld en ondertekend, zo spoedig mogelijk, doch **vóór 1 October a.s.** rechtstreeks te worden gezonden aan het Kantoor van de Prov. Voedselcommissaris voor Zeeland, Afd. Brandstoffen, Grote Markt 24, te Goes.

Voor iedere bewaarplaats moet een afzonderlijk formulier worden ingevuld.

Kijk steeds of op Uw terrein
Coloradokevers zijn.
U moet deze kevers doden
Want bstrijding wordt geboden.

Stichting voor de Landbouw

EXTRA VRIJE DAGEN.

De Sociale Commissie van de Stichting voor de Landbouw in Zeeland **adviseert** de werkgevers om, ter gelegenheid van het 50-jarig regeringsjubileum van H. M. de Koningin en van de inhuldiging van de nieuwe Vorstin, aan hun werknemers buiten de contractueel vastgestelde vacantie en snipperdagen, **ten hoogste twee vrije dagen met behoud van loon te geven.**

Voor het bepalen dezer extra vrije dagen is men geenszins aan de data 31 Augustus en 6 September gebonden.

Indien de oogstwerkzaamheden het noodzakelijk maken deze feestdagen op andere data te vieren, kan deze regeling eveneens gelden voor de plaatselijk vastgestelde feestdagen.

Het College van Rijksbemiddelaars heeft voor het verstrekken van deze extra vrije dagen met behoud van loon vergunning verleend.

Noord-Brabantsche Mij van Landbouw.

ZITDAGEN BOEKHOUDBUREAU.

DINTELOORD: Woensdag 25 Augustus, 11—1 uur, in Hotel Korf.

FIJNAART: Vrijdag 27 Agustus, 10—2 uur, in Hotel W. de Reijer.

BONDSFOKVEEDAG TE BREDA OP 29 SEPTEMBER A.S.

Dit jaar worden aan de deelnemende stierkalveren géén leeftijdsgrenzen gesteld. Geeft dus óók Uw stierkalveren -- met goede afstammings- en productiegegevens op — al ware het slechts uit een reclameoogpunt.

Voor het éérst na de oorlog, zullen wederom medailles worden uitgeloofd. Bij de stammoeders mogen alléén dochters en kleindochters meedoen.

De vraagprogramma's gaan dezer dagen in zee. De Bondsfokveedag wordt gehouden in aansluiting aan de dit jaar in Breda te houden grote land- en tuinbouwtentoonstelling.

Jammer, dat wederom verschillende zwartbonte keuringen zullen worden gehouden nà de Bondsfokveedag. Waarom maakt men van zijn eigen locale keuring nu toch geen voorkeuring voor de grote Centrale Bondsfokveedag? Wannéér zullen onze West-Brabantse zwartbontfokkers dat nu eens leren?

Voor de op 25 dezer te Den Bosch te houden achttiende schapenfokdag zijn ongeveer 300 dieren opgegeven, zodat een 100-tal hokken nodig zal zijn. Er zijn méér aangiften dan in 1947. Alle dieren, voorkomende in catalogus en verkoopstaatje, voldoen — wat de rammen en ooilammeren betreft — aan de door het C.B.S. gestelde wol- en vruchtbaarheidseisen.

Eventuele kopers raden we daarom aan, zich van een catalogus te voorzien. Zolang de voorraad strekt is een verkoopstaatje gratis verkrijgbaar aan het Secretariaat op het terrein, en bij de Rijksveeteeltconsulent, F. D. Rooseveltlaan 47 te Ginneken.

Voor de veertiende fokveedag, vanwege de Fokcentrale te Roosendaal, welke 30 dezer gehouden wordt, zijn ongeveer 200 dieren aangegeven, waaronder een kleine 50 afstammelingen van Leendert 47. — 207538. Van zijn halfbroers Leendert 48 en Leendert 49 elk ongeveer 12 stuks.

TROMP.

KEURINGEN EN FOKDAGEN.

25 Augustus: Achttiende Noord-Brabantse schapenfokdag te' s-Hertogenbosch.

26 Augustus: Locale keuring (zwartbont) te Oud-Gastel.

30 Augustus: Veertiende fokveedag van de fokcentrale (zwartbont) te Roosendaal.

HET EERSTE LANDBOUWONDERWIJS.

De toestand, waarin onze landbouw omstreeks de jaren van 1880 verkeerde, was in vele opzichten in vergelijking met het buitenland achterlijk te noemen.

Deze achterstand werd door de toenmaals bestaande landbouw-organisaties terdege ingezien en het waren dan ook deze organisaties, die de stoot gaven om door onderwijs en voorlichting onze landbouw op een hoger plan te brengen. Alleen hierdoor konden op de meest effectieve wijze verbeteringen in de bedrijfsvoering, kennis van meststoffen en veevoeder en een beter inzicht in de practische landbouwkennis ingang vinden.

Door de Noord-Brabantse Mij van Landbouw werd ook in die jaren voor onze provincie nuttig en baanbrekend werk in dit opzicht verricht. In 1885 werd begonnen met het organiseren van lezingen over landbouwkundige onderwerpen in de diverse afdelingen. Uit het jaarverslag van het betreffende jaar nemen wij het volgende over:

„Door vele afdelingen werd wenselijk geacht, om de aankomende landbouwers, van 14—18 jaar bijvoorbeeld, meer en meer voor hun vrij moeilijk bedrijf bekwaam en geschikt te maken, door op de lagere school bij wijze van herhalingsonderwijs onderricht te geven in landbouw-aangelegenheden. Teneinde het herhalingsonderwijs dienstbaar te maken door de bevordering van landbouwkunde, zoude men op genoemde herhalingsscholen onderwijs moeten geven in practische landbouwkunde en een paar aanverwante vakken als natuurkennis, bepaaldelijk dier- en plantkunde. Het zou echter nodig zijn, dat er èn voor practische landbouwkunde èn voor dier- en plantkunde eenvoudige boekjes geschreven werden.

Voor landbouwkunde zou men in deze streken moeten hebben een boekje opzettelijk geschreven voor de zandstreken en een geschreven voor de kleistreken. De werkjes over dier- en plantkunde zouden alleen die dieren en planten moeten bespreken, welk middellijk of onmiddellijk met den landbouw in verband staan. Wat de dierkunde aangaat, zouden zij moeten inhouden bevattelijke verhandelingen over runderen, paarden, schapen, varkens, de nuttige en schadelijke dieren voor de landbouw. De werkjes over plantenkunde: graansoorten, grasgewassen, aardappelen en voedergewassen.

De handleidingen voor dit alles zouden echter zeer eenvoudig en practisch moeten zijn, allen schijn van geleerdheid moet vermeden worden. Ook ware het wenselijk, zo er iets geleerd werd omtrent het boekhouden voor de landbouwers. De meeste landbouwers houden geen boek, zodat wij niet nauwkeurig weten de uitgaven en inkomsten op de boerderij. Ook wat practische meetkunde zou vele landbouwers te stade komen.

Het landbouwonderwijs, zodanig ingericht, zou bepaald goede vruchten opleveren. Het zou gegeven kunnen worden door de onderwijzers ener lagere school. De cursus zou minstens een tweejarige moeten zijn. De Maatschappij is voornemens dit jaar een prijsvraag uit te schrijven, voor de bovenomschreven landbouwboekjes, ingericht voor de verschillende onderdelen onzer provincie".

Tot zover het jaarverslag van 1885 hierover, waaruit blijkt, dat de voormannen in de landbouw zich in deze reeds een duidelijk plan voor ogen hadden gesteld.

Het zou echter nog enige jaren duren, voordat dit plan meer concrete vormen zou kunnen gaan aannemen. De voornaamste moeilijkheid was namelijk het tekort aan deskundige leraren.

Een pionier voor onderwijs en voorlichting.

Een grote stap in de goede richting betekende de aanstelling van een consulent der Maatschappij in de persoon van de heer P. van Hoek, welke op 1 December 1890 als zodanig werd aangesteld. Deze pionier, de latere Directeur-Generaal van de Landbouw, heeft in Noord-Brabant in die jaren zeer verdienstelijk werk gedaan. Talloze lezingen over bemesting, zuivelbereiding, rijenteelt, vruchtwisseling, plantenziekten, de bietencultuur, de aanleg van proefvelden enz. werden door hem gehouden en wel op een zó populaire en bevattelijke wijze, dat de heer Van Hoek er al vrij spoedig in slaagde het vertrouwen van de boeren te winnen. In sommige gemeenten werden de voordrachten door 250 à 300 belangstellenden bijgewoond. De onderwijzers der lagere scholen werden opgewekt, zich aan de landbouwstudie te wijden. In de afdelingen Vlijmen en Rosmalen werden de eerste tweejarige landbouwcursussen georganiseerd. Ook Heeswijk, Bergeijk, Gilze en vele andere plaatsen volgden. De Regering zag al spoedig het belang van landbouw-onderwijs in en verstrekte belangrijke subsidiën voor deze cursussen. De heer Van Hoek,, die intussen als Rijkslandbouwleraar was aangesteld voor de provincie Noord-Brabant, organiseerde in 1894 een cursus voor opleiding van landbouwonderwijzers. Hierdoor werd het mogelijk, het aantal landbouwcursussen in de daarop volgende jaren belangrijk uit te breiden. Ook voor de bevordering door coöperatie, het oprichten van veeverzekeringen, spaarbanken, melkfabrieken enz. heeft de heer Van Hoek zeer veel baanbrekend werk gedaan.

Zo werd bijna 60 jaren geleden de eerste grondslag gelegd voor het landbouwonderwijs in onze provincie.

En thans?

En thans? Thans is het aantal middelbare en lagere landbouwscholen en -cursussen van dien aard, dat iedere jonge boer, hetzij van groot- of kleinbedrijf, in de gelegenheid is, om het hem passende landbouwonderwijs te volgen. Ook voor onze jonge boerinnen vindt men landbouwhuishoudscholen of -cursussen, waar zij in de gelegenheid worden gesteld zich verder te bekwamen voor de taak, die hen wacht. Jonge boeren en boerinnen, profiteert daarom van de gelegenheid, die U wordt geboden. Volgt het onderwijs aan de landbouw- en landbouwhuishoudscholen.

Thans is het de tijd om U aan te melden voor de lesjaren, die per 1 September of 1 October a.s. aanvangen. Wanneer men reeds 60 jaren geleden overtuigd was van het belang van landbouwonderwijs, dan is het in deze tijd zeker meer dan ooit nodig dit onderwijs te volgen. Grijpt de kansen, die U worden gegeven. Gij zult er in Uw latere leven de vruchten van plukken.

Uit het laboratorium van de Gezondheidsdienst voor dieren in Zeeland

RECTIFICATIE.

In de lijst van 2-jaar vrije stallen in de gemeente Nieuw- en St. Joosland dient nog te worden opgenomen de stal van de heer D. A. van Nieuwenhuijze.

T.B.C.-VRIJE STALLEN OP WALCHEREN.

Door een misverstand zijn de tweetjes op de lijst van t.b.c.-vrije bedrijven achter de namen van de Walcherse veehouders weggelaten. Doordat in het seizoen 1946/'47 alle reageerders zijn opgeruimd, betekent dit, dat practisch alle veehouders op Walcheren, die in de lijst zijn opgenomen, 2 jaar vrij zijn.

Mededelingen Rijkslandbouwvoorlichtingsdienst

GRONDBEWERKING VOORMALIGE INUNDATIEGEBIEDEN.

Ondergronden of niet?

Wederom komt de landbouwer in de voormalige inundatiegebieden, die met zout water werden overstroomd, te staan voor het vraagstuk van de grondbewerking. Het ploegen vormt daarbij nauwelijks een probleem. Ieder weet, dat ondiep geploegd moet worden, óók nog in de eerstvolgende jaren. Overduidelijk is gebleken, dat ook maar iets dieper ploegen, dan wenselijk ware, leidde tot ernstige gevolgen voor de zich allengs herstellende structuur van de bouwvoor. Er dient derhalve nog ondiep geploegd te worden. Dit staat wel vast.

Moeilijker wordt het om de ploegdiepte aan te geven. Hierbij spelen zowel de aard van de grond, de in voorgaande jaren toegepaste grondbewerking, als de wijze en de nauwkeurigheid, waarmede het gips werd toegediend, een rol. In het algemeen mag men het zo stellen, dat niet dieper geploegd mag worden, dan 't gips heeft gewerkt. Het dient daarom aan de boer overgelaten te worden, de ploegdiepte perceel voor perceel te bepalen. Dit zal hem bij enige nadere beschouwing van zijn grond ook niet moeilijk vallen en hem, voor zover hij mocht twijfelen, spoedig van de verdere noodzaak van een oppervlakkige grondbewerking, overtuigen.

Een vrij vaak voorkomende fout is, dat men weliswaar ondiep, maar te nat ploegt. Bedenkt daarbij, dat onder de gegeven omstandigheden nat ploegen even nadelig is dan diep ploegen!

Kortom, ploegt niet dieper dan het gips heeft gewerkt. Haalt geen ,onbekwame" grond boven. Ploegt ondiep! Ploegt ook nooit nat. Voor zover nog gips toe dienen, strooit nà het ploegen, nimmer er vóór!

Valt omtrent het ploegen een grote mate van eenstemmigheid in de practijk waar te nemen, niet toch is dit het geval bij een andere maatregel van grondbewerking, met name het ondergronden. Het gaat hier om de vraag: ondergronden of niet? Proeven, waarbij afwisselend stroken alleen ondiep geploegd en eenzelfde bewerking met ondergronden ondergingen, vertonen thans in de ontwikkeling der gewassen geen verschillen. Ook de spaarzame gevallen, waarbij de practijk reeds „gemoord" heeft, blijken niet overtuigend, noch ten voordele, noch ten nadele van ondergronden.

Ons inziens is er daarom nog geen aanleiding een ondergrondsbewerking aan te bevelen. Hierbij moet ook bedacht worden, dat de min of meer verdichte lagen, die trouwens evenals vóór de inundatie, men inderdaad in vele percelen kan aantreffen, thans van andere hoedanigheid zijn. **Toen** kon men dergelijke lagen zonder bijkomstige moeilijkheden te vrezen, breken, **nu** is het de vraag, of zij zich na een dergelijke behandeling nog niet te heviger zullen verdichten!

Voor het herstel van gronden, die met zout water werden geïnundeerd, blijft het geven van rust het richtsnoer van ons handelen.

Alles bijeengenomen is er vooralsnog geen aanleiding ondergronden aan te bevelen. Voor de zwaardere gronden dient het zelfs beslist ontraden te worden. Voor de lichte grond kan desgewenst ondergronden beproefd worden in die gevallen, waarbij vóór de inundatie deze bewerking gaarne en met goed gevolg werd toegepast.

Om meer inzicht in de uitwerking onder de huidige omstandigheden te verkrijgen, zou bij de te behandelen percelen een niet te smalle strook kunnen worden overgeslagen.

De Rijkslandbouwconsulent voor de Zeeuwse Eilanden en Goeree-Overflakkee,

Ir. C. W. C. VAN BEEKOM.

TUINBOUW

GRONDONDERZOEK.

Sinds 1 Juli 1948 is het Laboratorium voor Grondonderzoek te Goes in werking. Zeeland moet dus niet meer met zijn grondmonsters naar Groningen. Tijd, moeite en onkosten worden hierdoor bespaart.

Reeds zijn in ons Orgaan diverse artikeltjes aan dit nieuwe Laboratorium gewijd en ziet U iedere week opnieuw weer slagzinnen verschijnen, b.v.: **„Gewassen ruimen het veld. Laat nu grondmonsters nemen,"** enz.

Voorbeelden werden aangehaald, wat een boer voor enorme voordelen kan hebben bij een dergelijk onderzoek.

Het behoeft natuurlijk geen betoog, dat voor de groente- en fruittelers het grondonderzoek even belangrijk, zo niet belangrijker, is. Niet alleen voor een doelmatige bemesting, doch zeker voor een juiste beplanting, is grondonderzoek noodzakelijk.

Laat U niet afschrikken, wat de kosten betreft, deze zijn minimaal, vergeleken met het feit, dat onwetend, kapitalen aan kunstmest worden weggesmeten, waaraan de grond nauwelijks behoefte heeft.

Om U een indruk te geven van de kosten voor grondonderzoek, drukken wij hieronder de tarieven af, welke gelden voor de klei-, zavel- en laagveengronden.:

Onderzoek naar pH kalktoestand, humes en granulaire samenstelling	*f* 4,60
Idem + fosfaatonderzoek	„ 6,20
Idem + kali-onderzoek	„ 6,20
Idem + fosfaat- en kali-onderzoek	„ 7,80

Een **volledig onderzoek** kost U dus **f 7,80** per monster.

Zij, die hun grond nog niet lieten onderzoeken, mogen wij aanraden, zich ten spoedigste in verbinding te stellen met de Assistenten van de Rijkstuinbouwvoorlichtingsdienst voor het nemen van grondmonsters.

Wacht niet tot het moment, dat ook in Goes het Laboratorium weer overbelast is met het onderzoek en wachten het devies is.

GROTE LANDELIJKE WERKTUIGENDEMONSTRATIE TE ELST (Gld.)

Op 25 Aug. a.s. wordt te Elst een demonstratie gehouden met de volgende werktuigen:

a. Werktuigen voor ziektenbestrijding;
b. Hulpmiddelen bij de oogst;
c. Transportmiddelen;
d. Fruitsorteermachines;
e. Snoeimaterialen.

Deze demonstratie, welke door de N. F. O. wordt verzorgd, zal U een volledig beeld geven van wat op dit terrein momenteel verkrijgbaar is.

Behalve de vele bekende machines, spuiten enz., komen er ook tal van volkomen nieuwe werktuigen, welke nog niet eerder gedemonstreerd werden.

Wij noemen daarvan één of meer snelsproeiers (speedsprayers), een **nevelspuit** van Nederlands fabrikaat, enkele **luchtbandenwagens,** speciaal geconstrueerd voor fruitvervoer, **steekwagentjes,** waarmede stapels fruitkisten in hun geheel worden vervoerd, een **lifttruck,** die hetzelfde doet op wat groter schaal, en nog tal van andere nieuwigheden.

Een uitstekend terrein is beschikbaar en voor goede verbinding met de stations Arnhem en Nijmegen wordt gezorgd.

Deze dag belooft zeer belangwekkend te worden. Houdt daarom 25 Augustus vrij voor een bezoek aan Elst.

COLLECTIEVE ARBEIDSOVEREENKOMST.

Terwijl men over de C. A. O. voor de landbouw niet tot overeenstemming is gekomen, is het met de C. A. O. voor de **tuinbouw,** contractjaar 1948—1949, zó ver, dat zij binnen afzienbare tijd in druk zal verschijnen.

Zodra dit het geval is, zullen wij de C. A. O. aan onze tuinbouwleden-werkgevers gratis toezenden.

Boekbespreking

„GRAANDROGEN EN GRAANDROGERS."

Prof. Ir. J. J. I. Sprenger.

De snelle uitbreiding van het combinegebruik en de daarmee gepaard gaande behoefte aan doelmatige graandrogerijen, doet ons met bijzondere belangstelling kennisnemen van bovengenoemde uitgave, te meer daar er over dit onderwerp nog zeer weinig literatuur bestaat.

In het voorwoord schrijft Prof. Sprenger reeds, dat het nog niet mogelijk is „op grond van theoretische beschouwingen, een bepaald drogertype als het beste universeel-apparaat aan te wijzen." En dan verder nog: „Onze bedoeling is geen andere geweest dan een complicatie te bewerken van verschillende gegevens, welke voor een deel niet algemeen bekend of toegankelijk zijn, met persoonlijke opmerkingen aangevuld."

Deze zinnen zeggen reeds, dat we ook na het lezen van dit boekje nog niet met alles van de jonge wetenschap, het graandrogen, bekend zullen worden. Er worden hier echter o.i. ideeën en resultaten bekend gemaakt, welke we van te groot belang achten om deze onze lezers te onthouden.

De schrijver begint met de werkwijze van de Graandroog-commissie, gevormd in 1940, uitvoerig te bespreken.

De bewaarbaarheid van het graan wordt beheerst door omstandigheden van vochtigheid en temperatuur, die een hygroscopisch evenwicht dienen te vormen. Gaat men buiten dit verband, dan is het gevaar voor schimmel-ontwikkeling (muf worden van het graan) groot.

Het vocht in het graan is niet gelijkmatig over de korrel verdeeld. De kiem, waarom zich geen aleuron-laag bevindt, laat vlugger het water „los" dan de overige delen der korrel, waarmee de beinvloeding van het kiemvermogen nauw verband houdt. Het is daarom, in het bijzonder ook voor de kiemkracht, noodzakelijk dat maximum temperaturen bij het graandrogen in acht worden genomen. Zou men zulks nalaten, dan is het geenszins onmogelijk, dat bij het drogingsproces inwendige scheuringen zouden ontstaan in de korrel, waardoor de kiem verloren kan gaan.

Niet alleen bij zaaipartijen en brouwgerst is bovenstaande belangrijk, ook de bakwaarde der tarwe kan sterk achteruit lopen; hier kunnen de gluten worden afgebroken, waardoor het deeg niet meer kneedbaar wordt.

Men heeft de ervaring opgedaan, dat het zaad kort na het oogsten gevoeliger is voor hoge temperaturen, dan langere tijd daarna.

Uit onderzoekingen is men tot tabellen gekomen, waaruit enkele cijfers voor tarwe-broodgraan genoemd worden:

Vochtgehalte	°C.
18	49
21	40
23	36

Hoe vochtiger het graan dus, hoe lager de temperatuur moet zijn.

Over het maaidorsen schrijft Prof. Sprenger: „Men mag niet gaan maaidorsen alvorens het gewas doodrijp is. Het is bij drogen ongewenst om de luchtdoorstromingsweerstand kleiner te maken; het graan dient men vóór het drogen eerst te windreinigen.

Hierna volgen beschrijvingen van de verschillende types graandrogers, naast de eest-toren, cascadetrommel en trogdrogers wijdt de schr. bijzondere aandacht aan de vacuumdrogers. Deze heeft een geheel ander beginsel dan de andere typen. water kookt n.l. in een ruimte met 6 cm kwikdruk (norm. 76 cm) reeds op 44 °C. Hierdoor wordt het gevaar van te hoge temperaturen voor het graan voorkomen. De K.

Directie van de Landbouw.
Landbouwvoorlichtingsdienst.

Mededeling Nr. 55.

H. Veenman & Zonen, Wageningen. *f* 2,50.

Uit een geheim Weekboek van Bram uit de Slikhoek.

16 Aug.

De oogst, zo pas begonnen,
Ligt nu al dagen stil.
Het weer, dit zit ons tegen,
Het regent, als het wil.

't Is finaal in de war met het weer. De radio geeft per dag enkele buitjes, doch deze blijken 5 uur te duren en we blijven van de oogst af. Gisteren was het weer mooi droog, doch vanmorgen hoorde ik het al vroeg regenen. Ja, we moeten van 't jaar Job's geduld hebben en dit valt ons in Augustus zeer moeilijk. Het liep eerst goed, doch nu hebben we er veel last en straks veel schade van. Vorige week ons eiland nog eens door gereden met het natte weer en gezien, dat er reeds 4/5 gemaaid en in „stuken." Het maaien is nog meegevallen, het lag wel niet veel door elkaar, doch we werden er aan gewoon. De aandelen der sikkelfabrieken gaan hard achteruit.

Het schelven (35 schoven) en „stuken met kopschoven" is algemeen geworden en voor de moeite wordt men zeer zeker met zulk weer dubbel betaald. De combine maakt van 't jaar niet veel reclame, het weer werkt hier ook voor tegen, men moet laag stellen om onder het gevallen graan te komen en door de zachte grond gaan soms de wortels mede, wat in de zak niet mooi is. Door het natte weer kan het stro ook niet best bij elkaar komen en we zagen ook al een blokje afgebrand stro. We moeten nog wat leren met de combine. Je zag al wat gerst afgedorsen; de resultaten waren niet zo we gedacht hadden. Een paar opbrengsten tarwe waren goed te noemen. Het wachten is nu maar op de zon, die nog veel goed kan maken.

We zijn weer al zo ver, dat we over zaaien gaan denken. Het koolzaad moet in de tweede helft van Augustus gezaaid worden; vorig jaar is het koolzaad, in Augustus gezaaid, in October pas opgekomen en goed geworden, doch dit is geen regel.

Wanneer we zo horen, is er nogal animo voor koolzaad '49. Er is toch nog meer verschil dan alleen *f* 0,10 per kg; vorig jaar was de minimumprijs 70 cent, en nu is de richtprijs 60 cent. We zouden de minister willen vragen wanneer we het volgende jaar, bij leven en welzijn, koolzaad leveren voor minder dan 60 cent, past de regering de rest dan bij! Het zaaiplan '49 moet nu reeds onder het oog worden gezien en dit is zeer moeilijk.

Wat zullen de aardappelen doen? De kranten schrijven m.i. wat te veel over de te verwachten opbrengst. Ze zijn nog niet in de zak, hoor! Wat doen de suikerbieten? Met wat nog zon in Augustus en September zal de opbrengst niet slecht zijn, want de zon is de suikerproducent.

We zullen ons voorlopig dus maar bepalen bij koolzaad en tarwe verbouw, de rest komt nog wel, en achter de markt zaaien is ook een gevaarlijk werk.

Vorige week, moe Nele nog geweest; die was notabene vorige week naar Den Haag en Scheveningen geweest met dat natte weer, maar ze had veel gezien, zei ze. „Ik bin ok in 't Vredespaleis ewist, dat is in '14 gezet en nog zo goed as nieuw. In de conferensiekaemer lag dezelfde penhouder mee penne, van veertiene, dus druk was 't nie ewist mie schrieven."

Ze vond 't zonde, dat er zo weinig mensen weunden in zo'n groot uus, mie die weuningnood, want ewerkt wier er toch nie, want toen 't Vredespaleis klaer was, bin de oorloge pas ekommen!

MARKTBERICHTEN.

VEEMARKT 'sHERTOGENBOSCH.

Op de markt van Woensdag werden aangevoerd 302 stuks vee, zijnde: 1318 runderen, 80 lopers, 918 biggen, 231 nuchtere kalveren, 486 schapen en lammeren, 59 geiten.

De prijzen waren als volgt: Melk- en kalfkoeien *f* 550—*f* 800; Guiste Koeien *f* 350—*f* 550; Kalfvaarzen *f* 500—*f* 700; Klamvaarzen *f* 400—*f* 525; Guiste Vaarzen *f* 375—*f* 450; Pinken van *f* 250—*f* 325; Graskalveren *f* 140—*f* 200; Lopers *f* 70—*f* 90; Biggen *f* 40—*f* 65; Schapen *f* 55—*f* 85; Lammeren *f* 30—*f* 50; Geiten van *f* 35—*f* 65; Jonge Geiten *f* 10—*f* 20 alles per stuk.

Aanvoer van rundvee gewoon. Normale aanvoer van kalfkoeien en kalfvaarzen. Handel lui en duur. Ruimere aanvoer van varekoeien en weibeesten. In goede soorten weibeesten was nog al handel. Overigens handel slepende. Ruimere aanvoer van pinkvaarzen en pinken. Goede kwaliteiten werden goed verkocht. De rest slepende handel. Ruimere aanvoer van graskalveren. Goede soorten werden goed verkocht. De rest matige handel. Aanvoer van lopers en biggen gewoon. Zware biggen en lopers werden vlug verkocht. De rest slepende handel. Prijzen moeilijk te handhaven. Ruimere aanvoer van schapen en lammeren. Handel heel goed. Goede soorten weischapen en ooilammeren werden gezocht. Weinig aanvoer van geiten. Matige handel.

VEEMARKT ROTTERDAM.

Aangevoerd 2593 dieren w.o.: 1155 vette koeien en ossen en gebruiksvee; 130 graskalveren, 164 nuchtere kalveren, 72 varkens, 188 biggen, 294 paarden, 275 veulens, 203 schapen, 112 bokken of geiten.

Prijzen per stuk: Graskalveren 1e kw. *f* 230, 2e kw. *f* 140, 3e kw. *f* 100; Biggen *f* 50, *f* 40, *f* 35; Slachtpaarden *f* 1,40, *f* 1,20, *f* 1 p. kg; Werkpaarden *f* 780, *f* 600, *f* 400; Hitten *f* 575, *f* 425, *f* 300; Kalfkoeien *f* 820, *f* 720, *f* 620; Melkkoeien *f* 820, *f* 720, *f* 620; Vare Koeien *f* 550, *f* 470, *f* 400; Vaarzen *f* 600, *f* 450, *f* 350; Pinken *f* 425, *f* 325, *f* 250.

Kalf- en melkkoeien aanvoer als vorige week, handel lui, prijzen onveranderd; Vare Koeien aanvoer iets korter, handel traag en niet geheel prijshoudend; Vaarzen en pinken aanvoer gewoon, handel stroef en vooral niet hoger in prijs; Graskalveren aanvoer iets kleiner, handel slepend, prijzen constant; Biggen aanvoer matig, handel flauw, ruim prijshoudend; Paarden aanvoer groter, handel kalm, prijzen als vorige week.

Bezoekt

WOENSDAG 25 AUGUSTUS a.s. de grote

Paarden- en Veemarkt te Zevenbergen

(Kermismarkt).

Voor het grootst aantal aangevoerde paarden (of stuks vee) door één handelaar worden **premies** uitgeloofd.

De **Najaarsmarkt** te Zevenbergen wordt gehouden op:

WOENSDAG 17 NOVEMBER a.s.

Reynolds

BALLPOINTPEN

Prijs *f* 7,50 met volledige garantie en service

Franco per post *f* 7,75.

Firma P. J. VAN DE SANDE

BOEKHANDEL - TERNEUZEN

VERKLARING

Ondergetekenden verklaren bij deze, dat de schade betreffende hun verzekerde dieren dezer dagen op de meest correcte en vlugge wijze werd vergoed door

De „ASSUMIJ" van 1896 N.V.

ALGEMENE PAARDEN- EN VEEVERZEKERING TE 's-GRAVENHAGE

Ant. Hendrikse, Ouwerkerk
Corn. Andeweg, Groote Lindt (Z.-H.)
C. P. Arts, St. Anthonis (N.-B.)
H. v. d. Biggelaar, Velddriel
J. Gorissen Jzn, Gronsveld (L.)
H. Huits, Meerssen (L.)
Jac. v. Langen, Heer Hugowaard
Onderl. Veefonds „Singraven",
Tilligte (Ov.)

Inspecteur:

AD. MARIS Ozn, Westwal 22, **Goes** - Tel. 2178

H.H. Landbouwers!

Ondergetekende gaf in het voorjaar van 1947 verschillende demonstraties in het **machinaal schoonmaken van drainage,** voor de Rijksdienst van Landbouwherstel.
Op deze demonstraties is duidelijk aangetoond dat vervuilde drainage door bovengenoemde methode weer als nieuw kan worden opgeleverd, zonder beschadiging der buizen.
De voordelen hiervan zijn, dat de noodzakelijkheid van het veel duurdere werk van opgraven of herdrainering vervalt, terwijl het bovendien veel vlugger gaat en men dus geen jaren op landverbetering behoeft te wachten.
Het wordt hoog tijd dat op de Zeeuwse eilanden hiermee een begin wordt gemaakt.
Ondergetekende hoopt deze Herfst enkele nieuwe toestellen in werking te brengen. Allen die belangstellen in dit werk worden verzocht zich te wenden tot ondergetekende.
Beleefd aanbevelend,

M. HOFMAN, Drainage-Reinigingsbedrijf
Terpstraat 41, Wieringerwerf, Tel. 108

MIDDELBURG 1948

Hoogst belangrijke, zeldzaam voorkomende veiling van landbouwwerktuigen en tractoren, aannemers- en scheepsmaterialen

S. I. TROOSTWIJK

Beëdigd Makelaar in Machinerieën en Metalen te Amsterdam-C., Keizersgracht 349, Tel. 32565, zal op

DONDERDAG 26 AUGUSTUS 1948

des voormiddags om 10 uur in het „Schuttershof", Schuttershofstraat 1 te Middelburg, ten overstaan van de

INSPECTEUR DER DOMEINEN TE GOES

publiek verkopen:

Landbouwwerktuigen en tractoren van de dienst „Landbouwherstel"

w.o. 5 **„Fordson"-tractoren op ijzeren wielen; 10 „Cletrac" rupstrekkers,** type AGH 27 P.K., BGH 35 P.K. en DGH 60 P.K.; 2 **„Farmall" tractoren** op luchtbanden 27 P.K.; 80 **zes- tien- en twaalfbalks eggen; 5 vijfvoets paardebinders „Albion"; een zevenvoets tractorbinder „Albion"; 11 hitches;** twee **cultivators,** „Martin" en „Nicholson"; Zes **schijfeggen zes- en zevenvoets;** Vijf **driedelige landrollen; 9 elfrijige zaaimachines,** „Minerva" en „Activ"; een **vlaszaaimachine** „Ysta Record"; Acht **tweewielige- en zes vierwielige wagens** op luchtbanden. Verder: „Fordson" en „Cletrac" onderdelen, banden, kettingen, oude accu's, enz. enz.

Aannemers- en Scheepsmaterialen van de Dienst Droogmaking „Walcheren"

o.a. Vijf **kapitale nieuwe Centrifugaalpompen,** fabr. „De Schelde", Vlissingen. Cap. 45 kub./mtr./min. Max. opvoerh. 2.5—4.3 mtr. Ben. verm. 50 P.K. Zuig en persaansl. 650 mm. 320 **nieuwe- en gebruikte kruiwagens; 1200 spaden; 40.000 spoorspijkers; 22.000 sluitringen; 900 bussen van 15 K.G. cardanvet; 3000 nieuwe Philips lampen met bajonet en Edison fitting,** 65, 110 en 220 volt; een grote partij **nieuwe bronzen gietelingen; partijen roosterbaren; remvoering,** 70x10 mm.; diverse ankers, kettingen, lieren, pompen, trossen, staalkabel, scheepsschroeven, electr. materiaal, graphiet- en loodpakking; twee nieuwe **chroomlederen zandzuigerzakken;** 290.000 ijzeren **zakkensluitingen;** fundatieplaten, onderdelen, radiatoren en binnenwerken van filters, alles voor G.M.C.-motoren. Onderdelen voor: „Fordson", „Muir Hill Dumper", „Osgood" en „Buda"; centr. verwarmingketel met radiatoren, enz. enz.

Te bezichtigen op Dinsdag en Woensdag 24 en 25 Augustus 1948, van 9 tot 4 uur en op de **verkoopdag** van 8 tot 9.30 uur te **Middelburg** in de loods van de **Rijkswaterstaat** naast het Station en op het **opslagterrein van „Landbouwherstel",** Segeersingel.

Raadpleeg voor plaatsen en tijden van bezichtiging verder de volledige catalogus, welke aangevraagd kan worden bij de Makelaar S. I. TROOSTWIJK te Amsterdam-C., Keizersgracht 349 (Postbus 665), Telefoon 32565.

TE KOOP:

Jackson patent aardappelrooier; Albion maaimachine; HR2 2-scharige wendploeg; 10-balks duizendpootegge; marktschone dorsmach. Deutsche Werke; dubbele paarden schijfegge; 9-tands veertand cultivator; voorploeg; weidesleep; Vleeshouwer molen S 9; tractor cultivator.
Alles gebruikt, maar in prima staat.

Fa IZ. CAPPON,
Heinkenszand.

TE KOOP:

een kolen gestookte

KOOKKETEL

aanwezig in het voormalig interneringskamp te Groede. Gegadigden kunnen een bod doen aan de Inspecteur der Domeinen te **Goes, A. J. kade 28.**

Adverteert in dit blad